

Prin lucrarea *Ein Beitrag zur bulgarischen und serbischen Geschichtschreibung*, prima publicată în străinătate, deoarece Ioan Bogdan considera că prin conținutul ei « aparține literaturii sud-slave » și că prin această publicație « face accesibile unui public cât mai larg documente importante ale istoriografiei sud-slave »¹, cuprinde trei cronici precedate de un studiu istoric amănunțit.

Prin bogăția de informații cuprinse în aceste cronici, dintre care una — cronica bulgărească — era necunoscută anterior, lucrarea a stîrnit imediat interesul cercetătorilor străini. Astfel, cunoscutul istoric ceh C. Jireček, profesor de istorie universală la Universitatea din Praga, a subliniat importanța lucrării prin publicarea unei recenzii intitulată sugestiv *Zur Würdigung der neuentdeckten bulgarische Kronik*², în care scrie: « Deoarece monumentele istorice bulgare din evul mediu sînt extraordinar de rare, cronica editată de dl. I. Bogdan în această revistă este o descoperire de mare importanță, care pe mine personal m-a surprins plăcut. Odinioară, în *Istoria Bulgarilor* am consultat în mare măsură știrile cronicarului român Mihail Moxa (1620), după ediția lui Grigorovici. Descoperirea lui Bogdan ne aduce izvorul slav al lui Moxa, pînă acum numai presupus »³. În continuare C. Jireček, valorificînd importantul izvor istoric descoperit de I. Bogdan, aduce unele contribuții și precizări.

Publicarea izvoarelor slave l-a pasionat într-atît pe I. Bogdan, care și-a dedicat o bună parte din activitatea sa științifică editării critice a izvoarelor interne, încît într-o scrisoare din Moscova din 27 decembrie 1889, adresată lui I. Bianu, îi scria, între altele: « La noi, un slavist ar trebui să trăiască 100 de ani, ca să editeze numai cele mai principale izvoare de istorie românească în limbi slave »⁴.

Primul rod al acestor preocupări a fost lucrarea *Vechile cronice moldovenești pînă la Ureche* (București, 1891, XII + 291 p.) în care I. Bogdan a publicat textul Letopisețului de la Putna I, Cronica lui Macarie și a lui Eftimie, descoperite de el, însoțite de un studiu aprofundat. Lucrarea, deși în mod firesc interesa în primul rînd știința istorică și filologia românească, a avut un puternic ecou și în străinătate.

Astfel, C. Jireček îi consacră o largă recenzie⁵, în care, după ce arată că unele amănunte din cronica lui Grigore Ureche, considerată pînă atunci ca cel mai important izvor pentru istoria Moldovei, presupun o bogăție de izvoare anterioare lui, afirmă: « Domnul I. Bogdan, un elev al lui V. Jagić, numit recent profesor de filologie slavă la București, a avut fericirea să descopere cea mai mare parte din aceste izvoare ale lui Ureche, crezute pînă acum pierdute. Ele sînt scrise în slavonește ». În continuare, recenzentul prezintă

¹ I. Bogdan, *op. cit.*, p. 482.

² AfslPh, t. XIV, 1891, p. 255—277.

³ *Ibidem*, p. 255.

⁴ Vezi Damian P. Bogdan, *Legăturile slavistului Ioan Bogdan cu Rusia*, în *Studii privind relațiile româno-ruse*. III, București, 1963, p. 239.

⁵ *Slavische Chroniken der Moldau*, în AfslPh, t. XV, 1892, p. 81—91; vezi și reproducerea prescurtată în CL, XXVI, nr. 8, 1892, p. 686—694.